СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 32. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 9. лютого, 1927. VOL. XXXV. No. 32. Jersey City, N. J., Wednesday, February 9, 1927. THREE CENTS

ПОЛІТИЧНІ ВИГЛЯДИ ПРЕЗИДІЯЛЬНИХ ВИБОРІВ В 1928. Р.

ЦІКАВІ ПРОГНОЗИ ПРО ПОЛІТИКУ КУЛИДЖА.

ВАШИНГТОН, 7. лютого. — Д-р Никлас Батлер, президент Колумбійського університету та один з чільнійших провідників републиканської партії, виступив тут перед одним місцевим републиканським клюбом з цікавою промовою про вигляди політичної боротьби, яка розіграється в Злучених Державах з нагоди президіяльних виборів у 1928. році. Найважнійше з його заяви то заповідження, що президент Кулидж правдоподібно не буде виставляти своєї кандидатури на уряд президента.

Батлер говорив, що в сей спосіб Кулидж ощадить краєви клопоту з розвязанням питання, чи має людина право виступати тут в трете кандидатом на найвисший уряд Злучених Держав. Досі всі президенти держалися засади, що ніхто не повинен бути президентом три рази за рядом.

Батлер говорив далі, що з уступленням Кулиджа головними питаннями президіяльної боротьби будуть питання фармерської допомоги, прогибіції та заграничної політики.

Промова Батлера найшла сейчас широкі відгуки в політичних кругах Америки. Сю заповідь дискутують в найдальших закутинах краю. Цікаве пояснення до неї дали вашингтонські газети; кажуть вони, що се Батлер пробує вимогти з Кулиджа заяву в справі своєї кандидатури. Кулидж, як звичайно, мовчить.

КУЛИДЖ ЗАПОВІДАЄ СВОЄ ВЕТО ПРОТИ ФАРМЕРСЬКОГО БИЛА.

ВАШИНГТОН, 7. лютого. — Сенатор Фес заявив на основі розмови з президентом Кулиджом, що президент заветує проєкт закона Мекнері Гоґена про допомогу фармерам, який тепер розбирається в конгресі.

Президент стоїть на становищи, що постанова проєкту, після якої президент мавби встановити фармерську раду, вибираючи її членів виключно з фармерів, є незгідна з американською конституцією.

УРАД СПОДІЄТЬСЯ ВІДМОВНОГО СТАНОВИЩА КИТАЮ СУПРОТИ СВОГО ДОМАГАННЯ.

ВАШИНГТОН, 7. лютого. — Заграничний уряд сподіється, що китайські сторонництва, яких просив Келоґ о проголошення Шангаю невтральною територією, не згодяться на сю пропозицію. Таке враження вже виніс уряд з вісток, які наспіли від агентів американського уряду в Китаю.

МЕКСИКАНСЬКИЙ УРЯД ЗАПОБІГ НОВОМУ ЗАГОВОРОВИ. ДВА БУВШІ ГЕНЕРАЛИ ВМІШАНІ В НОВИЙ ЗАГОВІР.

МЕКСИКО, 7. лютого. — Тайна поліція мексиканського уряду попала на новий заговір проти мексиканського уряду. Осередком заговору було місто Тампіко. На чолі заговору стояли два бувші ґенерали, Анансіо та Хонуйтуд. Їх арештовано, а в їх домі поліція найшла підчас ревізії більшу скількість ручних бомб.

Федеральні війска побили сильно бунтарів у стейті Коліма.

По Мексику йдуть далі збори робітників, на яких закидується Злученим Державам імперіялістичну політику.

БУРІ ЗДЕРЖУЮТЬ КОРАБЛІ НА МОРЮ.

НЮ ЙОРК, 7. лютого. — Сильні бурі на Атлянтійському океані, які там шаліють ще від пятниці й суботи, здержали приїзд десять кораблів до сього порту.

За нинішний день прибув усього один корабель, придержаний через вітрюгу, що дула зі скоростю 80 миль на годину.

РАБІНИ ПОПАЛИ В ПРОГИБІЦІЙНІ СІТИ.

НЮ ЙОРК, 7. лютого. — Межи 32 людьми, обжалованими в сьому місті за нарушення прогибіційного закона, є 5 бувших прогибіційних агентів та три рабіни.

Прогибіційним агентам закидують, що вони за хабарі давали бутлеґерам захорону перед поліцією, а рабінам, що вони торгували безправно сакраментальним вином.

ДАВ АРЕШТУВАТИ СВОГО БАТЬКА ЗА ВБИВСТВО 15 ЛІТ ТОМУ.

МІНІОЛА, Лонг Айленд, 7. лютого. — Дня 2. листопада, 1911. року на маєтку відомого американського міліонера Ісака Гуґенгайма в Порт Вашинґтоні погиб від кулі нічний сторож Алфред Кровкер. Нині, отже більше як 15 літ після сеї події, поліція арештувала під закидом вбивства Кровкера 62-літнього робітника з Порт Вашинґтона, Де Ґреґоріо на імя.

На слід убивника навів поліцію син вбийника Антін. Він сказав поліції, що батько й він вибралися в ночи 2. листопада 1911. року на маєток Ґуґенгайма, щоби щось украсти. Кровкер побачив їх та став їх допитувати, що вони роблять на маєтку в ночі. Підчас сього старий Ґреґоріо вбив з рушниці Кровкера. Син нічого не говорив нікому, бо батько відгрожувався йому смертю, якби сказав. Тепер син посварився з батьком та виповів усе поліції.

ПОХОВАЛИ ЙОШТА.

ТОКІО, 8. лютого. — Вже поховали сеї ночі японського мікада. Ховали по старинному звичаю. Народу зїхалося до 2,000.000. Всі були повбирані в старинні японські строї. Тільки військові були убрані по модерному. Серед натовпу згинув один чоловік а яку сотню відвезено до шпиталів як тяжко ушкоджених.

НІМЦІ НЕ БУДУТЬ МАТИ ФАХОВИХ РОБІТНИКІВ.

БЕРЛІН, 6. лютого. — Німеччина була славна в цілім світі з того, що посідала найбільший контингент фахово вишколених робітників. Та тій славі наближається конець. Так заявляє Німецьке Промислове Товариство.

Юнія обмежила число челядників, а рівнож дорійжна змушує майстрів обходитися без челядників, або з дуже малим числом. Юнія обмежує челядників, щоби не виходило їх забогато, та щоби вони не відбирали хліба старшим. Через те реміснича молодь занедбується чимраз більше. Вона береться за невишколену працю і не докінчує науки. Через те в короткім часі Німеччина готова остати без фахівців, коли завчасу тому лихови не зарадить.

НІМЕЦЬКА ПОЛІЦІЯ І КРОНПРІНЦ.

Авто кронпрінца на вулицях Берліна стало аж предметом парляментської дискусії. Деякі посли внесли запит до уряду, чи републиканська поліція має право дбати на вулиці за влекшення проїзду кронпрінцові, перед яким уступаються инші авта. А поліцаї ще й „салютують!" Кронпрінц своєю появою причиняється до безладя на вулиці за демонстрації. Берлінська поліція повинна „зробити порядок" не тільки з рухом, але як домагаються деякі посли, — і з самим кронпрінцом, щоби він більше не вештався там де не треба.

СУД ЗА ЗВІРЯ.

В Лінколншір (Англія) морська хвиля викинула на беріг молодого кита (важив 93 пуди). Власник лондонського зоольогічного саду купив його, але по дорозі до Лондону кит здох. Ліґа опіки над звірятами, добачуючи злочин в перевозі кита без води на протязі 130 кільометрів, притягла власника саду до судової відповідальности.

В Польщі істнує Ліґа Оборони Прав Людини; але мабуть тільки для богатих, бо, коли позбавлені волі без суду селяни і робітник, вона щось мовчить.

З СІЛЬСЬКИХ ТРАГЕДІЙ.

В Стрілісках Старих (пов. Бібрка) 72-літня Івацинова зарубала сокирою свого зятя Степана Гориня. Трупа завинула з дочкою в простирало, обтяжила камінням і затопила в ставі. На другий день тіло виплило на плесо води. Арештовані мати і дочка признались до вбивства. Причиною трагедії родинні непорозуміння.

МИ — КОВАЛІ ЩАСТЯ.

Кожна людина, яка важкою працею здобуває шматок хліба, тяжкою боротьбою — право на істнування, жорстоко гноблена людиною — „братом", часто падаючи під тягаром насильства та злиднів, тільки мріє про щастя упрямнює своє важке життя.

Тільки в щасті людина живе справжнім життям, в щасті вона пізнає його красу; в щасті людина розвиває свої фізичні і душевні сили.

Основою щастя є Воля, Правда й Любов, а тому без свободи розвою життя, без рівности прав на істнування й мирного співжиття людей — нема на світі щастя.

Не може бути й щастя там, де права для одних людей служать знаряддям гноблення, а для других вони є кайданами; де нема його там, де є міліонери і нуждарі, де живуть пани і „хами", де леґально грабується у людей воля, праця й життя, де во імя Вищої Правди голоситься нуждарям терпіння своєї недолі, а їх гнів проти пануючої кривди перетоплюється в мольби і зітхання.

Щастя твориться спільно і солідарно всіми вільними і рівноправними людьми і воно твориться для всіх людей...

КУЛЬТУРНИЙ ПРИКЛАД.

У великім англійськім місті Берміңгемі є великий воєнний цвинтар. Між численними гробами англійських жовнірів находиться один гріб німецький. У ньому спочиває німецький полонений, що помер підчас війни в тамошньому шпиталі. Коли недавно святкували „день померших", можна було бачити на цвинтарі таку картину: на гробі німецького невідомого жовніра склала офіціяльно окремий вінок англійська дитина, якої батько помер десь від німецької кулі на чужині. Одночасно представники англійської армії урядово віддали честь могилі ворожого жовніра. Який благородний гуманний жест, що наслідує великосердя природи — землі, яка не знає ріжниць між померлими і квітчає весною могили всіх однаково гарними квітами! Пошана перед могилою невідомого жовніра не власного, а чужого, і то тої країни, яка підчас війни вписала своїй армії на грудях гасло „Gott strafe England"! Для зрозуміння таких форм пошани, треба культури. На могилах наших жовнірів, які впали у боротьбі за рідний край, наші вороги не тільки не склали ніколи вінка і не стягнули з пошаною шапки, а часто залишили доказ, що вони дивляться на світ очима иншого століття. Для них герої це тільки ті, що стоять на їхньому боці...

ПОЖЕЖА СЕЛА.

В селі Губичах біля Борислава згоріло 25 хат і 40 господарських забудувань, у яких була худоба і ціле минулорічне жниво. Причина пожежі незнана.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

СВІТОВА ХРОНІКА.

Всенімецький союз любителів і професорів музики организує в літі р. 1927 міжнародну виставку музики, під назвою „Музика зединення націй". Виставка буде у Франкфурті. — В Юґославії почався сензаційний процес проти членів партії південносербських Турків, яких провідником є Ферад Драґа Бей, бувш. посол. Його обвинувачують у смерти численних Сербів наслідком його денунціяції підчас окупації. — При одній ліцитації в Міляно заплатив якийсь Італієць за образ Сеґантінія „Дві матері" міліон лірів; два инші, „Богиня кохання" і „Кінь у розгоні", дійшли до ціни пів міліона лір. — Один американський філянтроп переводить плян дешевих подорожей Американців і Европейців в Америку. Їзда до Америки з 10-денним побутом коштуватиме 240 дол. з удержанням.

НАУКОВИЙ ЗДОБУТОК ЖІНКИ.

З Фльоренції приходить цікава звістка, що асистентка тамошньої хемічної лябораторії панна Брунетті відкрила новий елемент. Елемент буде називатися „Фльоренціюм". Вона працювала над цим відкриттям спільно із своїм професором Ролля, який заявляє, що цей новий первень перевірено без сумніву, одначе він не матиме практичного приноровлення. „Фльоренціюм" ще дорожчий від раду. На витворення одного грама потрібує 10 тон ріжних мінералів, а в грошах — міліони. Слід пригадати, що в останніх роках досліди над „первоелементом" були дуже успішні; на протязі двох літ ізольовано чотири такі „первні": мазуріюм, реніюм, ілініюм і бродіюм. Два перші відкриті в Німеччині, ілініюм в Америці, бродіюм в Англії. „Фльоренціюм" відкрили при помочі радового проміння.

В ПОЛЬЩІ ИНАКШЕ.

У звязку з новинкою про незвичайно підвищений настрій розцікавленої львівської публики з нагоди приїзду ката, варто навести таку новинку, яку находимо нині в чужинній пресі: У місті Гамільтон засудили цими днями паню Барті на смерть за вбивство жінки. Засуджена внесла прохання, щоби їй дозволили самій виконати над собою суд, тому, що в місті не найшлася ні одна людина, яка не згодилась би її повісити!

КАСИ РАЙФАЙЗЕНА В ШВАЙЦАРІЇ.

Число їх зростає там постійно. Дня 1-січня м. р. було їх 375; членів мали 31.868; на одну більшу касу 463, на меншу 16. Оборотовий капітал 161 міл. фр. Від 6 років мають постійно на 12 міл. річного прибутку. Загальний прибуток був 1. січня м. р. 71 міл. фр. Книжечок ощадности видали 90.000 на кожну книжечку пересічно 799.50 фр. Хто має охоту, нехай переведе аналогію з нашою нуждою.

РЕВОЛЮЦІЯ В ПОРТУГАЛІЇ

ЛОНДОН, 7. лютого. — Доносять з Лісбони, столиці Португалії, що ціла столиця находиться в руках революціонерів. Революція рознеслася по цілім краю. Головні бої ведуться довкола міста Опорто, з якого вийшов початок заворушень. В Опорто і Лісбоні приходить до борб між революціонерами і прихильними правительству військами.

Причиною революції є зненавиджена диктатура ґенерала Кармони, який є президентом і міністром війни. Революціонери домагаються уступлення Кармони і заведення парляментарної системи правління.

СТАЛЕВИЙ ТРОСТ РОЗПАДАЄТЬСЯ.

ПАРИЖ, 7. лютого. — Наради представників сталевого европейського тросту, які відбулися в місті Люксембурґу і в яких взяли участь представники французських, люксембурських, бельгійських і німецьких сталевих промисловців, не зогдилися на те, щоби підвисшити Німеччині контингент продукції. Німеччина працює сегодня в сталевій продукції в тій самій скалі, як це було до війни. За послідні три місяці допатила Німеччина два міліони долярів до каси тросту за те, що перевисшила продукцію. Колиб йшло так далі, мусілаби Німеччина платити $10,000.000 на рік до каси тросту, колиб хотіла задержати продукцію заліза і стали на тій височині, якої вимагає інтерес Німеччини. По тій причині Німеччина правдоподібно вицофається з тросту.

Другі держави, особливо Франція, глядять на це кривим оком, бо в той спосіб розлітається труд довгих літ. Бо довго треба було працювати, заки довелося до зближення промисловців антанти з її бувшими ворогами, себто Німцями. В французькій пресі підноситься, що Німеччина вицофується з тросту головно тому, що хоче ввійти в порозуміннє з англійськими сталевими промисловцями і вкупі з Англією опанувати світовий ринок сталевої продукції і торговлі.

ЛІҐА ВИТАЄ АМЕРИКУ ЯК ДОРАДНИКА В ЕКОНОМІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА, 7. лютого. — В колах Ліґи Націй приняли з великим задоволенням заяву президента Кулиджа, з якої виходить, що Америка вишле на економічну конференцію Ліґи своїх делеґатів.

Економічна конференція розпічнеться дня 4. мая. Американські делеґати не будуть заступати офіціяльно американського правительства, але їх характер буде більш приватний. Вони будуть тільки дорадниками, які обсервують.

ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ СЕБЕ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИКАМИ.

ЛОНДОН, 8. лютого. — Сегодня буде відчинений англійський парлямент. Таку хвилю святкують в Англії дуже торжественно після старого церемоніялу. Король і королева їдуть до парляменту в старій золотій кареті по дорозі, висипаній жовтим піском, а по їх боках їде кавалерія, вбрана в давні історичні строї. Подібно повбирані й инші участники цеї паради.

Поліція одержала інформації, що комуністи схочуть скористати з цеї паради і ужити її до большевицької манифестації. Одним словом хотіли зробити з цеї паради: галабурду. Поліція одначе перешукала всі сховки в парляменті і в сусідстві та поробила всі заходи, щоби церемонія відбулася спокійно і в порядку.

ПОЛУДНЕВА АРМІЯ ВІДНЕСЛА ОСТАТОЧНУ ПОБІДУ В ХІНАХ.

ШАНҐАЙ, 7. лютого. — Перші вісти про початкові бої доносили, що кантонська армія віднесла побіду та змусила полудневу армію ґенерала Суна до відвороту. Бої тревали цілий тиждень. Кантонська армія намагалася всіма силами дійти до Шанґаю, щоби мати контролю над цим містом. В рішаючім одначе бою кантонська армія зістала побита і мусіла вицофатися до своїх давних позицій, що вона дійсно зробила. На разі націоналістична армія збирає свої сили, але в новий бій правдоподібно вдаватися не буде. Через те ситуація в Шанґаю зістане незмінена.

БОЛЬШЕВИКИ ХОЧУТЬ ДІСТАТИСЯ ДО ФРАНЦУСЬКОЇ МАРИНАРКИ.

ПАРИЖ, 7. лютого. — Французькі комуністи дуже тепер полюбили море. Богато з них, яких побрано до військової служби, зголосило свою готовість до служби в маринарції. Секретна поліція викрила, що комуністи дістали такий наказ згори від свого начальства. Большевики знають, що бунти на воєнних кораблях приспішили революцію і їх побіду. По тій причині хочуть вони мати і в Франції своїх одномишленників в французькій воєнній фльоті, щоби вона стала по їх стороні, коли прийде догідний час на комуністичний переворот в Франції.

КАНТОНЦІ ЗАБЕРУТЬ КОНЦЕСІЇ.

ШАНҐАЙ, 7. лютого. — Оголошено тут копію ухвали націоналістичної партії, яка вирішила, що чужинецькі концесії мають бути взяті під контролю кантонського уряду з днем 1. лютого 1928 р. Через пять слідуючих літ буде управляти концесіями мішана комісія. На трох Китайців буде в тій комісії один чужинець. Служба і всі контракти, які заключено досі, будуть задержані в силі. Всім буде ґарантована охорона майна і особи. Насильства ніякого не буде.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3. 1917. authorized July 31. 1918

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає
Телефон „Свободи": 498 Montgomery Тел. У. Н. Союза 1838 Montgomery
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY. N. J

БЛАГОДАТИ ПРОГИБІЦІЇ

Др. Чарлз Норис, головний лікарський оглядач Ню Йорку предложив мейорови міста звіт з наслідків прогибіційного закона на населенне міста. Хоча звіт відноситься лишень до міста Ню Йорку, всеж таки він вказує факти, які відкрито в найбільшім місті краю та які мають певно велике значіння для решти краю.

Показується зі сього звіту, що в році 1926. в місті померло на алькоголічне затроєнне 741 осіб. Є се все смерти, в яких алькоголічне затроєнне грало безпосередну й головну ролю, себто случаї так званого острого або хронічного алькоголічного затроєння. Не вчислені тут случаї, в яких алькоголь відограв побічну ролю, будучи лишень додатковою причиною смерти.

Се число др. Норис вважає за незвичайно високий процент серед загального числа смертий. На його думку, показує се, що алькоголічні напитки, які тепер находяться в торговлі в Злучених Державах, затроєні. Алькоголь є сам отруєю, а коли він не перечищений як слід, се подвійна отруя. Найбільше з усіх напитків затроєна горівка, а др. Норис каже, що нині не можна навіть лікареви дістати чистої горівки.

Др. Норис каже, що справа ще не представлялабися так зле, якби подані урядом цифри представляли повний образ нещасть, викликаних запиванням алькоголічними напитками. Та власне такого образу статистка смертельних випадків не дає з тої простої причини, що лишень у вийм̆кових случаях лікар, який оглядає хорого та виставляє свідоцтво смерти, важиться подати, що хорий помер на алькоголічне затроєнне, бо таку смерть уважається нечестю для покійного та його родини.

Смертий від алькоголічних затроєнь є богато більше, як може зібрати найточнійше переведена статистика, ще й тому, бо в богато случаях алькоголічне затроєнне становило основу, на котрій розвинулася друга недуга, яка й спричинила смерть.

На основі докладно розгляненних фактів, др. Норис приходить до переконання, що прогибіції в Злучених Державах нема, що уряди, федеральний і стейтові, мимо найкращих зусиль, прогибіції в життя перевести не можуть. Через такий стан рівночасно, поїсті ніби прогибіція, мимо такі самі всі некористи та шкоди алькоголю, має надзвичайні видатки, а користи з прогибіції не має майже ніякої. Люди, які пили перед прогибіцією, пють далі й тепер, лишень що пють гірший напиток і скорше занепадають на здоровлю, хорують та помирають. Зарадою на такі умови є не острі закони, а переконанне широких верств горожан про шкідливість заживання алькоголю та переведенне сього переконання в життєву практику.

БІЛИЙ УГОЛЬ.

Білим углем називають водяну енергію. З того часу, як винайшли електрику та змогли вжити її на ріжні потреби, до освітлювання, огрівання, тягнення тягарів, порушування машин на фабриках, заводах, залізницях і т. д., значіння водяної енергії незвичайно збільшилося, хоча водяну енергію використовували люди з незапамятаних часів, як приміром на Україні до водяних млинів. Особливо в останні часи люди все більше та більше почали задумуватися над тим, щоби водяна енергія не пропадала даром, а щоби вона була як найширше використана. Велика водяна енергія скупчена в тих ріках, що мають водопади, або пороги, себто низку водоспадиків, часто навіть не помітних для ока та ті ріки, що мають бистру течію, значить особливо гірські.

Умовилися вже давно учені всю працю міряти „кінською силою", причім працею одного коня („горс павер") уважається працю, якої потрібно до піднесення 33.000 фунтів на одну стопу за одну мінуту. Після сього й міряють силу моторів, машин, а також і силу водопадів.

Підраховано, що при сучасній техніці з води можна добути в Злучених Державах 35 міліонів кінських сил, у Мексико 6 міліонів, в Німеччині 2 міліони, у Франції 5 і пів міліона, у Греції 250 тисяч і т. д. **На Україні** приблизно підраховано, **що не меньше двох міліонів кінських сил.**

Кожен знає, яку величезну вагу в сучасному життю людства має паливо: нафта, вугіль, дрова, торф, тощо. Ізза того палива навіть повстають великі війни. Потрібне топливо для добуття енергії, без якої сучасне життя людства з його розвинутою комунікацією та промисловістю не може істнувати. Чим дальше, тим більша й острійша стає потреба ріжних сортів палива, а рівночасно його на землі не прибуває, а все зменьшується та зменьшується. Уже точно підраховують учені, коли не стане в землі більше нафти, коли добудуть останню тону вугля або торфу. Вже тепер стає питання про найбільшу економію палива, бо є такі галузи, промислу, де при сучасній техніці, не можна замінити ні вугля, ні нафти.

Між тим водяна енергія, се енергія постійна, що ніколи не вичерпується, бо вже природа так збудована, що вода, яка витече з ріки, знову повертається до неї, падаючи з неба дощем, який випарений сонцем з землі та всіх просторів води. Сама природа створила так, що ріка тече вічно, а коли ще людина буде турбуватися, щоб ріку не заносило піском, щоб вона не пересихала від недостачі води, то тоді буде людство водяною енергією забезпечене так довго, як стоїть світ. Вічність і невичерпаємість водяної енергії все більше та більше звертає на себе увагу людий. Крім того водяна енергія то найдешевша енергія: її не треба добувати, викопувати, перевозити; вистарчить зробити відповідні урядження, щоби примусити її не пропадати даром, а виконувати певну роботу.

Найпростійше й найкористнійше перетворення водяної енергії се перетворення її в електричну енергію, яку при сучасній техніці можна легко пересилати на десятки й сотки, а скоро будуть пересилати й на тисячі миль. Переслана на віддалення електрична енергія рухає ріжні мотори й цілі фабрики, рухає потяги, освітлює й опалює. Тепер все більше працюють над тим, щоби й сільське господарство для своїх потреб користувалось електрикою. Для цього навіть уже зроблено величезні електричні трактори, плуги, сіялки, віялки, тощо.

Для того, щоби добути з палива одну кінську силу, треба вжити на годину пять фунтів твердого вугля. Коли правда це, що вчені підраховують, що в землі вже тепер знають 453 міліони кінських сил водяної енергії, то в такому случаю, якби ся сила працювала лише одну годину, то вона заощадилаби тисяч тон вугля за одну годину. За цілий рік Америка, скажемо, добула 550 міліонів тон. Та увесь вуголь добутий в Америці за рік, може дати таку енергію, яку водяна сила дасть за 500 годин. Ось чому люди надають таку вагу водяній енергії.

Як доносять з України, там має будуватися в короткому часі величезна електровня на Дніпрових порогах; розрахована на 600 тисяч кінських сил. Навіть се відай не використалоби всеї водної сили порогів, бо ще за царських часів інженер Бахметев підрахував, що Дніпрові пороги можуть дати енергії на 900 тисяч кінських сил. Та навіть якби використано лише 600 тисяч кінських сил, то вже тоді збереженоби яку сотку вагонів вугля в день.

Крім Дніпрових порогів на Україні багато енергії можуть дати пороги на річці Бог, всі закрути на річці Дністер. Крім того меньші ріки як Припять, Десна, Прут всі гірські ріки в Галичині, Синюха, Тетерев, Інгул, Смотрич і т. д. Колиб використати всю водяну енергію на Україні, то можна булоби вкрити всю Україну сітю електричних залізних доріг, електричним освітленням, дати електричну тягу до фабрик, заводів й до сільського господарства. Водяна енергія це для України величезне невичерпане її багацтво, яке покищо лежить невикористаним. Електрифікація Дніпрових порогів. збагатилаби Україну.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

Антін Добрянський, Ан Гарбор, Миш. — Витинки дістали. Спасибіг.

Безіменний дописуватель зі Сиракюз. — Як довго ви не подасте нам Вашого імени, так довго ми не можемо помістити Вашої дописі про пок. Тому Пиндуса.

„Виклятий". — Ви чомусь зачисляєте себе до виклятих, а рівночасно боїтеся навіть подати своє шановне імя. Як Ви такий відважний, що про себе не даєте знати, як можна було Вас виклинати. Чи не приписуєте Ви собі більше чести, як Вам належиться?

І. Р. — Порадно булоби, щоби Ви подали редакції якесь прибране Вами слово для публичної переписки з Вами. Тоді редакція моглаби подати Вам, чому Ваша поезія не поміщена. Се булоби цікаво теж і другим, що пишуть поезії. Порадно булоби, якби й другі наші дописувателі, що пишуть поезії, так робили.

А. К., Асторія, Л. Ай. — Ми цінимо Вашу роботу, а про Вашу школу писали вже більше як про якунебудь другу. В своїй дописи Ви получили дві справи: поміч старому краєви і вашу місцеву справу. Ми ті справи поділили і помістили їх там, уди вони належать. Спису жертводавців на місцеві потреби не поміщуємо, бо тоді таке саме право прислугувалоби всім другим громадам, а ціла ґазета виглядалаби як один великий виказ імен. Тому виїмок робимо тільки для тих жертв, які йдуть на старий край.

П. К., Гемтрамк, Миш. — Зі своїм винаходом зверніться до людий фахових. Ми на таких справах не розуміємося і не можемо Вам дати ніякої ради. От напишіть до адвоката Б. Пелеховича в Шикаґо чи до кого другого, який займається патентовими справами, цей зможе дати Вам пораду.

П. Л., Дітройт. — Ваша думка добра, та в обробленню її цілу половину займає порівнанє з биком, яке тяжко тут примінити так, щоби читач набрав одного враження. Чи моглиби Ви обробити сю думку інакше?

„Календар". — Магомедани числять рік від утечі свого пророка Магомеда з Мекки. 1927 рік після нашого числення відповідає магомеданському 1345. рокови.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Подається до відома всім членам Тов. Запор. Січ, від. 155, що місячний мітинґ відбудеться в пятницю, дня 11. лютого, о годині 7.30 вечером. Обовязком кождого члена явитися на сей мітинґ, бо є важні справи до полагодження. Будеєь принимати нови хчленів і дітий до Тов. і У. Н. Союза без вступного. Хтоби хотів записатися в члени, або свої діти записати, може зголоситися на слідуючий мітинґ, в пятницю вечером. Напоминається тих членів, котрі довгують за місяць січень, щоби старалися виповнити свой довг в місяци лютім, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Іван Ваверчак, предс.; Стефан Куций, кас.; Дм. Федчишин, секр.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Про українську школу в Америці.

Час до часу у „Свободі" появляються голоси кваліфікованих українських учителів в Америці, про оплаканий стан та про конечність реформи українського шкільництва.

Про українське шкільництво в Америці, поміщений був у „Свободі" з дня 5-го листопада м. р. реферат д. О. Стеткевича, який був виголошений в Филаделфії, дня 27. жовтня м. р. на річнім засіданню Виконавчого Комітету Обеднання Добр. О. Стеткевич у своїм рефераті влучно представив роспучливий стан рідної школи, яка звичайно тримається при церкві і в якій провід спочиває в руках дяка. Між иншим шановний падаґоґ доказує, що звичайні українські парохіяльні школи „не виховують, але прямо деморалізують нашу дітвору". Через таку школу, твердить д. Стеткевич, „одно наше тутешнє поколінне вже безповоротно пропало — потонуло в американськім морю, а друге на наших очах вигибає". Дальше добр. Стеткевич каже: „За яких кільканайцять літ ми по наших церквах почуємо гарні американські проповіди в анґлійській мові а наші школи опиняться в руках Айришів чи яких-там инших опікунів". При останку свого реферату д. Стеткевич подав відповідні пропозиції, після котрих можнаб зреформувати рідну школу в Америці на педаґоґічних основах так, щоби вона була в змозі відповісти своїй високій задачі і виховувати тутешнє наше поколінне здоровим на тілі і душі. Після реферату була подана ухвала Виконавчого Комітету Обеднання, силою якої піддається реферат д. Стеткевича під прилюдну дискусію.

Щож на се український загал? На перекір всяким очікуванням, неначе пострадав змисли громадської і народньої притомности — мовчить! Мовби махнув на все рукою і добровільно „спустився на дно"!

Три місяці минуло від проголошення реферату, а за той час заледво один голос в справі школи зявився на сторінках „Свободи".

Деж прочі наші педаґоґи, інтеліґенти і все грамотне громадянство? Поховались, бояться заглянути гіркій правді в очи? Та дарма! Перед скарловатіннєм і деморалізацією нашої школи не сховаємось! Ся гірка справа все й усюди нас найде, бо все й усюди стрінемося із вихованками сеї школи!

Спитаймо сих виростків, що вони думають про рідну школу, а вони нам скажуть: „Се не школа. Се „фони". Я до неї ходив, бо батьки мене примушували, але з неї ніхто нічого доброго не скористав. Там оден дяк дурно гроші бере за те, що дітей мучить!" Ось такі або тим подібні вислови від наших дітей ми можемо почути про школу, де учить типовий дяк. Через таку школу, наша дітвора часто тратить рік-два у поступі в публичній школі, а що найгірше: виносить із неї гіркі враження і осуружність до народних справ взагалі.

Нам треба конечно знати, що звичайно дяки на учителів не учились. Дяк без спеціяльного вчительського образовання не всилі заступити кваліфікованого учителя. Сего не практикує нині вже ніоден культурний нарід.

Нам треба зрозуміти, що із порожного не вточиш, із пустого не набереш, а від несвідомого не навчишся, що той лише учити може — хто науку посідає! Не ждати нам дяківського знання від учителя, ані вчительського від дяка.

Ми повинні знати, що учитель в Галичині окрім сільської школи мусить перейти школу виділову і учительський семинар, а окрім того мусить складати окремі іспити із своїх ква-

Василь Бобрів (Смутний).

РУЇНА.

(Спогади звичайного старшини).

[8]

— На фронті нема старшин, а тут хоч греблі гати. Не буде діла. Скоро ляхи прийдуть, — побачимо, що вони тоді заспівають, усі ці паничі.

— Які ляхи? — здивувався я.

— Ах, так. ви не знаєте. Ви певно вже чули про зраду галичан, але чим вона покликана, не догадуєтесь, або не знаєте. Петлюра підписав трактат з ляхами, в якому зрікається Галичини, Волині, Холмщини та Підляша, а разом і союз заключив військовий. Ляхи нам мають допомогати, от чому треба чекати не сьогодня. завтра панів у „роґатуфках". Я вчора бачив уже якогось галерчика. Розгулює собі по вулиці, ніби у Варшаві. Гидкі, гидкі ми, пане, от що. Раби ще, та й годі. Їмо самі себе. Не буде добра, ось побачите. Згадайте тоді Божка.

Він замовк. Так от хто був цей чоловік. Про нього я вже чув. Чув про те, як йому вибито око, й як він поводився відносно командування.

Божко хотів ще щось говорити, але на сходах почувся стук чобіт. Надходили люде й він знову відвернувся до вікна.

Аж по обіді я дістався до кімнати, зареквірованої мені на приказ Волоха комендантурою міста. Невеселі думи обсіли голову. Майбутній прихід поляків мене турбував так само, як здача Жмеринки. Останні надії згинули з упадком цього важливого залізничого вузла. Відбилося це й на настроях Камянця. Ніхто не знав, що робити. Влада розгубилася, вказівок не давала не тільки населенню, а й своїм урядовцям.

Можна було сподіватися і москалів і ляхів. Як одні так і другі не були приятелями нашими й доброго нічого принести не могли. З ранку до вечера і громадяне і старшинство товклись по вулиці, варилися, так би мовити, у власному сокові, інформувалися, наперед знаючи, що нічого нового, а тим більше сприятливого не дізнаються. Дорожнеча росла, й чекати на щось ліпше було тяжко. Дехто скоро відїзджав з міста, деякі готувалися зимувати під поляками, виробляючи відповідні документи та запевняючи всіх, що поляки не допустять москалів.

Про ратування національної справи думали мало. Дні йшли, напруження росло і уже хотілося якоїсь розвязки. Я, мов прикований до тачки каторжанин, мусів триматися „бриґади", так само, як і другі, інформуючись. Волох задоволено потирав руки, й говорячи про ситуацію, завше хитро підморгував. Запевняв, що все буде гаразд та по цілих днях радився про щось з Божком.

Нарешті, цілком несподівано прибіг його адютант, і передав наказ збиратися, то негайно, бо сьогодня мали й відїхати.

Збори недовгі. Захопивши мішка, я від разу покинув хату. Довго очікуване розвязання очевидячки починалося. Спускаючися вже до мосту в напрямі на дворець, здибав я фейлетоніста Василіва, якого знав з місії Олександра Шаповала у Заліщиках. Звичайно поінформували один другого й розійшлись. Ця чудна зустріч довго стовбичила у мене в очах.

Василів, занюханий кокаїною, робив враження божевільного, й на моє питання: що думаєте робити: лишатись чи тікати? — відповів:

— Мені однаково, де здихати. Я хорий на сухоти в останньому періоді.

Дороґа на двірець була густо усіяна „прочанами", як я назвав тих людей, що з валізами, мішками, дітьми та жінками поспішали, самі не знаючи куди. Загальне божевілля охопило всіх. Инакше назвати того руху не можна було. На двірці-ж окрім потягу Головного Отамана не було нічого. Сам двірець виглядав пусткою, відкинутою далеко за околицю від чоловічого житла.

Сіре, гниле повітря пронизувало наскрізь. Сумно шипів одинокий паротяг. На тендері біліли березові дрова, якими топили паротяга. По пероні гуляли якісь люде, по зовнішньому вигляду яких тяжко було означити їх становище. Це був прототип біженця. Здавалося, неведима страшна лява котилася з якоїсь неймовірної височини, що мала роздавити цю мізерію й вона тікала, не озираючися, в світ за очи, мислячи лише урятувати своє життя, не розуміючи, що їх чекає спереду.

Для „гайдамацької бриґади" був призначений окремий ваґон, біля якого я угледів своїх колеґів, веселих та вдоволених. — Не богато чоловікові треба для заспокоєння свого еґоїзму, лише місце в ваґоні — подумав я.

У ваґоні було тепло й просторо. „Бриґада" не була ще „численною", й тому не важко було відшукати вільну полицю. Умостившися як-так, віддався я невеселим думам. Ясно було одно: Ми котились у прірву, свідомо, не бажаючи затриматися, захоплюючи ще й других.

Ще до ночи стояв потяг. Приходили нові люде, розташовувались, гомоніли й знов інформувалися. Росповідали про події на фронті, але веселого у їх оповіданнях не чуть було. Казали, що шлях до Проскурова не такий-то безпечний, бо повстанці нападають на потяги, а тому, мовляв, треба бути на чаті. Зтемніло давно, коли врешті рушили.

Під гомін людей у ваґоні та під одностонний ляскіт коліс заснув я, зтомлений не працею, або боєм, а тим гнітучим, гнилим настроєм, що опанував цими людьми-громадянами, а може оборонцями України. Настрій тиждень лише панувавший много відійшов у вічність.

Україна вступала у найстрашнійщу фазу боротьби за визволення.

II.

Коротеньку віддаль від Камянця до Проскурова їхали ми цілу ніч, часто спинялися, часом у чистім полі. Хорий паротяг погано тримав пару й тому доводилося чекати, заки він нажене потрібну атмосферу. Чомусь здавалося, що в Проскурові найдемо щось подібне до обітованної землі. Цілу ніч настрій у ваґоні був нервовий. Чекали нападу повстанців, розповідали страшні історії про ці напади й з кожною ненормальною остановкою схвильовано кидалися до вікон. Десь перед світом я прокинувся від страшної жароти. І лежати, а не те, щоб спати, не було можливости. Внизу якийсь голос, хрипкий та нервовий оповідав про здачу Жмеринки. Слухачі перебивали, але почувалося, що ця подія не так цікавить їх як страшить і всі умисне обминали розшукувати причини, що прислужилися до того. Непомітно розмова перейшла на півголоса. Згадувалось імя Балабчана. Я зліз, аби почути бодай не всю правду. Молодий чоловяга з блискучими, неспокійними очима оповідав, час від часу оглядаючись.

— Коли Балабчана суд виправдав, він на прохання старшин та козаків поїхав до корпусу, яким керував полк. Сальський. Передтим уже була нарада серед запорожської старшини, що коли приїде Балабчан, обрати його командіром, а Сальському тоді лишалося покинути корпус і все. Приїхавши до корпусу, Балабчан не приступив зразу до виконання обовязків, як пропонували йому старшини, звертаючи увагу на незаконність такого чину, але командіри дивізій та частин упросили його це зробити, а надто командір кінного запорожського полку Литвиненко, який і був потім душею доносу на Балабчана. В дописі зазначувалося, що нібито Балабчан має оголосити себе гетьманом, скинути Петлюру й т. и.

Зараз же Чоботарів видав наказ про арештовання й, здається, Литвиненко його й заарештував і відпровадив до Чоботарова. А цього панка ви знаєте...

— Слава тобі, Господи! — почулися голоси. — Давно осика плаче за цим пройдихвістом. Оповідач, зітхнувши, оповідав далі.

— Привезли його у контррозвідку. Допитували, а потім удруге судили, але Балабчан вже збожеволів. Божевільного покарано на смерть і якийсь галичанин, що мав ніби командувати четою, сам його власноручно забив. не вважаючи, що засуджений був божевільний.

Оповідач замовк. Мовчали й слухачі. Раптом озвався Волох, що був у сусідньому купе й усе чув.

— А звідкіля це все ти знаєш хлопче? — І слідом у дверях купе зявилася розкудовчена голова отамана.

— Мені про те розповідав козак, що служив в охороні головного отамана. Там усі знають про це, — відказав оповідач боязко поглядаючи на Волоха.

— А ти-ж що думаєш про Балабчана? Не слід було розстрілювати, чи як?

— Хиба я знаю?... Тілько, кажуть, хороший чоловік був, от жалко.

— Чому ви не спите?— звернувся він до решти. — Годі патякати!

(Дальше буде).

ліфікацій. Учитель в Америці мусить кінчити так звану „грамер скул", „гай скул", „нормал скул" і рівнож мусить складати окремі іспити. Таксамо у кождім цивілізованім народі — учительство посідає висшу освіту і фахове вишколене до плянового й систематичного виховання і навчання дітвори.

При чім тут може бути наука типового дяка? Про се мабуть не потреба писати, бо кождий Українець знає, при кім і при чім кінчив „едукацію" підяячий в його селі.

Не дурім себе, що як ми дяка наименуєм дякоучителем, чи шкільним настоятелем, чи чим иншим, то на такого дяка чудом зійдуть учительські студії! Усі ті титули лицюють і помагають такому типовому дякови не більше, ніж простому жовнірови поміг би офіцирський уніформ!

Через таке ненормальне заведенне рідної школи, наші діти деморалізуються, наші кваліфіковані учителі сходять на церковних „дженіторів", а наші бувші ученики із висших і середних шкіл працюють у фабриках, бо не вміють у церкві після „гласів" співати, а наше громадянство нарікає, що виховавці із української школи „бомують".

Нам не можна прижмурювати очей на таку горбату школу! Нам не можна сеї справи відкладати, ані нікому від неї ухилятись, бо від школи зависить наша будучність!

В справі реформи рідної школи я погоджуюсь із усіми пропозиціями добр. О. Стеткевича, кромі двох точок.

Перше, в справі реорганізації української школи, проєктую: Щоби шкільна Комісія у відповідний спосіб завізвала український загал до скликування місцевих загальних шкільних зборів, на котрих по виголошенню і передискутованню відповідного реферату бувби вибраний місцевий безпарт. Шкільний Комітет. Сей комітет стоявби у постійнім контакті зі Шкільною Комісією і згідно з її вказівками управлявби місцевою школою. Такий Шкільний Комітет мавби бути вибираний що року підчас шкільних вакацій.

По друге, проєктую, щоби для кандидатів на учителів Шкільна Комісія отворила кореспонденційний педагогічний курс. На нього може бути принятий кождий щирий Українець, котрий при вступі зложить іспит з висшої освіти. Тут булиби покликані бувші українські ученики висших і середних шкіл, а рівнож дяки і прочі тямущі громадяни, котрі дорогою самообразования піднялись на висший щебель освіти.

По скінченю педагогічного курсу кождий учительський кандидат мавби зложити другий іспит зрілости. На доказ сього діставби він від Шкільної Комісії свідоцтво учителя. Допера з таким учительським свідоцтвом мігби він обняти учительську посаду.

Дальше, попираю погляд д. В. Білоруського, щоби наші громади, коли будують народні доми в першій мірі старались о відповідні, гігієнічним вимогам відповідаючі салі для приміщення рідної школи.

Дорогі Земляки! Зрозуміймо, що лише рідна школа, фахова, нової системи, виховає для народних справ наше підростаюче покоління, лише фахова школа розвине характер у нашої дітвори, виробить її умові здібности, научить корисних відомостий і приготовить нашу молодь до громадського і народного життя та стане розсадником української нації.

Памятаймо, що фундаментом кождого культурного народу є, його власна елементарна школа!

Елементарна школа часто густо рішає про долю дитини а рівночасно про питанне свого народу!

Тому перше всего спільними силами старaймось зреформувати та оперти на педагогічних основах нашу рідну школу в Америці. Тим сповнимо наш найбільший обовязок супроти молодого покоління й нашого народа.

Ілія Чорний,
Вунсакет, Р. Ай.

ВИПОВІДЖМО ЯВНУ И ОТВЕРТУ БОРОТЬБУ ЗРАДНИКАМ.

Здається, що по так довгій боротьбі за народні права, на церковнім поли, по тих многих розмовах та промовах, по тих сотках статтей по українських часописях, по зібранню соток фактів, вже хочби і найменше освічена людина могла перекопатися де правда, а де лож.

Однак на ділі виглядає ще інакше, знаходяться ще і тепер такі одиниці, які не хочуть признати правди. Одні роблять се для своєї глупої зарозумілости. Другі задля особистої слави або користи. Инші знова задля руїнничого успосіблення. Ще инших природа обдарила заскорузлими мозками, до яких жадне світло правди не може дістатися. Всі вони ставлять перешкоди в осягненню побіди в боротьбі з лихом. Через них власне продовжується внутрішна боротьба серед нашого народа і не може докінчитися.

Щоби улекшити і приспішити конець в цій так важній для українського народа боротьбі, український загал мусить виповісти явну й безпощадну боротьбу всім тим людям.

Колиб свідомі громадяни в кождій громаді ухвалили зірвати всякі товариські зносини з тими, що кирипять в народній роботі, що своєю хитрою а підлою роботою не дають народови переперти свою волю, то ті всякі хитруни, фарбовані лиси, дволичні люди зараз пізналиби, з ким їм держати.

Не пора нам нарікати на те, що серед нашого народа вештаються ворожі агенти, підриваючи нашу силу, бо се від нас самих залежить, щоби обезсилити сих агентів, а ворогам нашим показати, що ми перестали бути розбитим піском, а стали солідарним народом. Не пора нам нарікати, що в нас нема витревалости, бо як довго будемо нарікати, так довго ми витревалости не осягнемо. Від нас одних усе залежить, чи маємо ми побідити раз на все, чи маємо програти в боротьбі.

Не гадаймо собі, що як ми покинемо боротьбу, то боротьба скінчиться. Хочби всі так зробили, то боротьба припинитися на все не може, бо завтра нащі діти будуть мусіти взятися до розвязки тих самих питань яких ми нині розвязати не хотіли. Ріжниця буде лишень та, що беручися завтра до розвязки тих питань, наші діти будуть осуджувати нас за те, що ми, їх батьки, не розвязали того питання, яке нам історія казала розвязувати. Вони нас осудять за нашу хитість, невидержливість, за наші викрути, за нашу нездібність боротися за правду, за наше потуранне брехні.

До сього ми чейже не допустимо. Вороги кажуть, що вони побідять нас, бо вони більше видержливі, як ми. Але ми їм покажемо, що ми більше видержливі, що більше завзяті, що більше солідарні, що ми готові на боротьбу, хочби не знати як довгу, поки по нашій стороні не буде повна побіда, поки ми не дістанемо того, що нам слушно належиться, що мають другі народи. Щоби ворог зрозумів се відразу, я раджу нашим громадам рішучо виступити проти тих громадян, які в теперішній боротьбі хитрять та викручуються сіном. Пора нам сказати всім нашим громадянам, що хто не з нами, той проти нас.

Йосиф Буката.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ДО ВІДОМА НЮЙОРЧАНАМ!

Загальні піврічні збори Української школи в Ню Йорку відбудуться в церковній галі (при 7-мій ул.) в четвер, 10. лютого с. р., в 8-мій годині вечер. На ці збори повинні прийти всі родичі, урядники, члени і симпатики Укр. Школи, бо будуть обговорюватися дуже важні справи. 32-3

Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. УВАГА!

Перша Велика ЗАБАВА

УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІЖИ

— відбудеться —

В СЕРЕДУ, 9. ЛЮТОГО 1927

В УКР. НАР. ДОМІ, 217-19 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.

Початок о годині 7.30 вечер.

Музика добірна.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Запрошується всю українську молодіж до чисельної участи в цій першій того рода забаві в своїй власній інституції, — де кождий буде мати змогу повеселитись.

Заряд забави.

УВАГА! ЙОНКЕРС, Н. Й. УВАГА!

ТОВ. ПОДІЛЬСЬКА СІЧ, відділ 8. Укр. Народ. Союза

— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 12. ЛЮТОГО 1927

в EAGLES HALL (TURN HALL) 93 ELM STREET, YONKERS, N. Y.

Початок о год. 6-ій вечер. Вступ 50 ц., діти задармо. Музика краєва.

На сей баль товариство запрошує всі місцеві братства і сестрицтва, як рівнож всіх Українців місцевих і позамісцевих. 32,4

За добру забаву ручить Комітет.

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦІВ В НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ!

Українське Товариство „Просвіта" в Ню Йорку і Українська Діточа Школа в Бронкс, Н. Й.

— устроюють —

ПІКНІК

в Гармони Парку, в Ґрасмер, Стейтен Айленд ДНЯ 22. МАЯ 1927 РОКУ.

Висше згадані товариства просять всі нюйорські і доокопличні організації стриматись в сей день від уряджування своїх підприємств.

Комітет.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Отсим подається до відома удільовцям корпорації „Українського Народного Дому", що **продовження РІЧНИХ ЗБОРІВ** корпорації відбудеться в **пятницю, дня 11. лютого с. р.,** в Українськім Народнім Домі, о годині 8. вечером. 31-3

Прохається всіх прибути на час.

ЗА КОРПОРАЦІЮ У. Н. ДОМУ:
Василь Лазута, предс.
Іван Добрянський, секр.

ГАРКАВЕНКО ЗНОВА В БОСТОНІ.

Слідуюча борба в Бостоні Ґренд Опера Гавз відбудеться в четвер, 10. лютого. Гаркавенко буде боротися проти Чарлса Котлера, бувшого шампіона Америки. Кромі него будуть боротися ще 3 инші пари. Приходіть всі подивитися на великого українського силача.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Жіночий Горожанський Клюб забирає голос в церковній справі.

Дня 27. січня відбулися тут сходини жіночого клюбу: „Укр. Амер. Ситизен Клюб", який завязався семого грудня. На сих сходинах ухвалено одноголосно вислати до Апост. Делегата в Вашінгтоні письмо, в якім подано йому до відома, як еп. Богачевський проклинав наших передових людий, котрі не тільки ревно працюють на ниві народній але також є вірними католиками та помагають своєю працею на поли церковнім. Письмо домагається, щоби апостольська столиця відкликала еп. Богачевського з Америки, бо він, як подає письмо, замісць приложити праці до писання пастирських листів в цілі піднесення на дусі вірних і духовенство, проводить европейську політику, нищить українську гр. кат. церкву і робить роздор серед українського народа, виступає ворожо против наших національно-літературних геніїв, своїм нетактовним поступованнем підкопує авторитет й повагу духовенства. Не допускає священиків до зорганізовання для забезпечення на припадок каліцтва й смерти. Всі членкині згаданого клюбу заявили одноголосно, що як апостольська столиця не узгляднить сего письма, яке висказує думку всіх українських католиків в Америці, що стоять під юрисдикцією еп. Богачевського, вони будуть змушені зірвати унію з Римом, як Рим не відкличе еп. Богачевського з Америки.

Український Жіночий Клюб в Перт Амбою постановив візвати всі українське жіноцтво в Злучених Державах до організації в одну цілість, як роблять другі культурні народи.

Нашою повинністю є помагати мужеським організаціям поборювати зло і всю кривду, стреміти до одної цілі й просвічувати менчих. Тоді не стане хруняйди серед духовних і світських Українців! Тільки в організації й єдности є сила, а в силі побіда й незалежність.

Анна Романець, секр. Клюбу.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й.

Громада маленька, але здібненька! Отворення Українського Народного Дому.

Не словами, не криком, шумом, не хвальбами, що нібито „от ми щось" — не боротьбою на письмі, що нібито ми будуємо „Клюб", Робітничий Дім або Український Народний Дім; не через підписанне комітету, з якого ніхто роботи не бачив, і не буде;—ні, не так ми, українська громада в Стейплетоні робила. Без професорів, лекторів, лідерів, без гуку, крику й шуму, тихесенько без гамору, але як відповідно для нас. Зійшлися до дому і без інтелігентів, стали раду радити, як нам побудувати свою власну хату. Самі, як знали, задумали, так і зробили. В своїй хаті, своя правда і сила і воля, — колись нас учили в старім нашім селі, і памятаючи на се, наша громада, котра складається з 70 фамілій, розпочала будувати свій величавий У. Н. Дім.

Того по колекті нагнали. Сему накричали, щоб добре записував нумера, а от сему наказали, щоб затягнув рота, бо ще нічого нема. І так в протягу двох літ днесь в Стейплетоні стоїть величний У. Н. Дім. Стоїть під ч. 35 на Варен Ст. Саля 35×75 фітів. Має сцену для концертів, представлень, забав і віч. Друга саля 35×65 фітів на зібрання, збори, вітчи, лекцій й діточу школу. Словом дім першої кляси на народні цілі. Аж душа радується у нас, української громади Стейплетону. Досі ми наче світом забуті, а днесь ми вспоминаємося від укр. еміграції в Америці осуду і просимо зачислити нас до ряду діяльних громад відповідно до зробленого нами народного діла.

Збори Українського Народного Дому в Стейплетоні постановили запросити всі Брацтва, Товариства, Сестрицтва і Горожанські Клюби з Бейону, Елізабету, Перт Амбою, Джерзи Сити і Ню Йорку та Бруклина до участи в великім святі отворення нашої власної хати „Українського Народного Дому", в суботу, дня 12. лютого 1927 р. Будуть у нас Американці, урядники міста і українська громада Стейплетону сподіється, що всі симпатики української культури прибудуть на се свято та не дадуть їй повстидатися перед чужинцями, але почванитися нашою культурою для добра українського загалу в Злучених Державах а навіть і по цілім світі. Хай живе лучність, згода, сила і добробут українського народа в Злучених Державах!

Степан Дзера,
секретар Екзекутиви Укр. Народного Дому в Стейплетоні.

КАРНЕҐІ, ПА.

З діяльности української молоді.

Товариство української молодежи „Боян" в Карнеґі, Па., дало представлення „Ой не ходи Грицю на на вечерниці" в тутешній „Лайбрери Гол в неділю, 9. січня. Те саме представлення дав „Боян" на сцені Нар. Дому в Мекіс Ракс, Па., минулої неділі 30. січня. Велика галя карнеґійської бібліотеки, яка містить понад тисяч осіб, як і галя Нар. Дому в Мекіс Ракс були народом битком набиті. Під управою учителя п. І. Петрикашина дуже совістно штука була підготована. Всі аматори вивязались зі своїх роль, навіть найтяжші, під кождим згдядом знаменито. Зібрана публика надгороджувала молодих артистів горячими оплесками і радувалась, бачучи, скільки то таланту та українського духа в дорастаючім поколінню. Ось тут імена славних аматорів: п-ні Фран. Капральова, Анна Волянська, Анна Залецька, Катерина Залецька, Анна Куликівна, Катарина Галущак, Анна Салей, Анна Гончарівна, Анастазія Волянська, Марія Корба, Анастазія Венгрин, Єлена Попівчак, М. Гончарівна і Юлія Корба, — та п. п. Стефан Ялечко, Стефан Харитан, Стефан Патрош, Василь Козар, Василь Медвідь (в ролі Гриця), І. Попівчак й Іван Патрош.

Оркестра складалася з українських місцевих сил. На особлившe признанe заслугує молоденька, дуже талановита піністка, п-на Олена Корба.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Непорозуміння в Січовій Організації перед судом.

Дня 24. грудня 1926 р. взяв др. С. Гриневецький варант на Степана Мусійчука за дефравдацію січових грошей.

Поліція арештувала п. Мусійчука 26. грудня, а розправа відбулася 27. грудня. Обжалований відложив справу до 25. січня 1927. На просьбу д-ра Гриневецького суддя відложив справу до 4. лютого 1927 р.

На тій розправі суддя відкинув справу задля браку доказів.

Д-ра Гриневецького заступав бувший суддя п. Jos. S. La Buy (Поляк). С. Мусійчука боронив п. Jos. F. Fardy.

М. Майорчак, б. окружний Січовий отаман.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

Кавбой Тамс Мондт

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В НЮ ЙОРКУ.

Вкінци українська кольонія в Ню Йорку дочекалась, після трох місяців перерви, Гаркавенка знова. Гаркавенко буде боротися в Ню Йорку в великій Армори Гол на 34 ул. Борба відбудеться в понеділок 14. лютого. Противником Гаркавенка буде дикий американський кавбой Тамс Мондт, котрий за послідні три борби в Ню Йорку виходив все з побідою. Тамс Мондт рахується одним з сильнійших борців в Америці. Він любить викидати своїх противників поза рінг. Як виглядає, Мондт для Гаркавенка буде досить небезпечним противником.

Як вивяжеться Гаркавенко в сій борбі, побачимо в понеділок.

МОСКОВСЬКІ ЖОВНІРИ ПРО ВІЙНУ.

F

Софія Федорченко, що була цілий рік (1915—1916.) на фронті великоруських війск як сестра милосердя, тепер видала друком книжку зі записками з тих часів. Вона слухала розмови салдатів і списувала їх таки зараз на місці, хоч то не було легко, бо салдати знали, що вона радо слухає їх розмов. „То нічого дивного, що ти слухаєш лише простого народу — говорили вони. — Ми для тебе то наче чужа країна. Все є нове. Такі, як ви, так довго гріли собі душу панськими річами, науками, аж поки не спалили її зовсім — і остався лише попіл". Тому по сестрі Софії тяжко було записувати їх розмови. Але, що вона щодня мала теж писати ріжні урядові справи (температуру, лікарські розпорядки і т. д.), то їй легко вдалося богато записати салдатських розмов. Не всі вони цікаві для нас, бо не є специяльною прикметою великоруських салдатів; усї жовніри всіх армій проклинали підчас війни свою долю, війну. Жовніри, головно мужицькі сини, не зазнали ніколи добра, а тепер іще „караються за чужі гріхи. На світі за богато людей, земля не потребує всіх, тому є війна. За неї мусить мужик платити своїми плечима". Инший салдат каже так: „Я не знаю нічого страшніщого як бути без хліба. Наш живіт навик до хліба від маленької дитини. Мужицькій дитині у колисці все одно чи вона ссе грудь неньки чи шкірку хліба. Щойно тут, як нас стали кормити лемішкою, я зрозумів, що війна зїла нам усі внутренности". „Коли ти убеш, то тебе хвалять, але в того нема вдоволення... Нема нічого страшніщого як згладити людську душу з того світа. „Ісус Христос сказав: „Не убий" — то значить: Вали без милосердя! „Люби твого ближнього, як самого себе", то значить: Відбери в нього останній шматок хліба, а коли добровільно не хоче дати, то вбий його! „Я випив би ціле ведро горівки, так мені тут скучно, бо я привик до праці. Тепер тут жию як худоба, а коли бі'я був худобою, мені було би лекше". „Набільше тужу за птичками. Вдома я був птащником і мисливцем... Але тут нема птахів. Пташка защебече тут дуже коротенько, а через стрілянину тратить охоту до співу. Для мене, як птахи не співають, то смерть. Я лише для птахів маю вухо". Инший каже: „Передше я був садівником. Також мій батько і мій дідо були садівниками. Дідо вчився садівництва за кордоном. Моя мати дочка садівника. Тому я такий ніжний. Всі ми від найдавнійших часів не бачили крови. Нас радували лише цвіти. Війну вели ми лише проти хробаків і хрущів. І ось тепер мене вирвали зі саду, наче стару грушку. Який там із мене вояк!" Салдати горді з того, що на війні довідалися дещо про чужинців. Австрійця зараз пізнали, що він не хоче війни, його силують до неї. Італієць жовнір нінащо, бо там увесь рік гріє сонце, а треба лише витягнути руку за помаранчею. „Германці знають якесь чарівницьке слово. Все їм удається. Одяг, харч, напиток, зброя у них знамениті. Самі вони сильно збудовані, бо жиють помірковано. Що то за слово може бути? Може й ми навчилися би його, але нам не давали". Та мабуть найцікавіща пригода, яку оповідає один салдат: „Стукаю я до вікна... Якась жінка відчиняє мені, така перелякана, дріжить, не каже ні словечка. Я прошу хліба. Під стіною стоїть шафа, жінка взяла хліб і сир і стала гріти вино на кухні. Їм я, аж за вухами лящить. Думаю собі: Нема такої сили, що могла би мене відірвати з того місця. Аж тут хтось стукає у вікно. Жінка відчиняє: Австрієць увіходить у хату... Ми глядимо один на одного, кусок застряг мені у горлі... Не знаємо, що нам діяти. Він сідає, бере хліб і сир. З таким апетитом, як я. Жінка принесла горячого вина і два горнятка. І ми стали пити, наче б були приятелями. Попоїли ми і напилися тай поклалися спати на лавці, головами до себе... Рано розійшлися... Бо не було там нікого, що приказував би нам".

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць січень 1927 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	380.94	140.	45.69
2.	165.73	141.	18.12
3.	75.39	142.	100.49
4.	81.18	143.	21.75
5.	62.18	144.	65.06
6.	25.47	145.	46.88
7.	224.62	146.	75.34
8.	145.65	147.	314.16
9.	124.34	148.	9.82
10.	173.26	149.	46.06
11.	7.94	150.	26.76
12.	107.61	151.	62.94
13.	35.39	152.	55.87
14.	100.62	153.	20.03
15.	45.89	154.	40.92
16.	33.08	155.	320.30
17.	24.82	156.	64.28
18.	110.19	157.	42.37
19.	10.99	158.	28.31
20.	156.59	159.	67.64
21.	47.39	160.	86.74
22.	88.81	161.	91.70
23.	27.25	162.	50.44
24.	133.37	163.	93.87
25.	37.03	164.	51.76
26.	39.53	165.	103.27
27.	37.65	166.	16.42
28.	181.78	167.	37.96
29.	165.57	168.	124.32
30.	66.80	169.	43.14
31.	143.28	170.	185.18
32.	37.38	171.	44.66
33.	53.57	173.	26.20
34.	112.71	174.	41.00
35.	25.03	175.	98.53
36.	80.38	176.	42.27
37.	47.68	177.	67.76
38.	225.33	178.	33.53
39.	103.31	179.	170.95
40.	26.54	180.	7.47
41.	38.17	181.	125.97
42.	103.51	182.	112.52
43.	47.17	183.	107.69
44.	137.28	184.	7.33
45.	175.66	185.	71.89
46.	34.04	186.	65.54
47.	26.32	187.	53.27
48.	47.37	188.	24.13
49.	13.99	189.	33.94
50.	36.45	190.	9.60
51.	53.75	191.	67.24
52.	26.84	192.	56.92
53.	46.11	193.	153.66
54.	20.11	194.	16.86
55.	63.79	195.	35.26
56.	115.93	196.	49.14
57.	101.63	197.	37.82
58.	71.44	198.	58.82
59.	121.54	199.	9.76
60.	16.43	200.	79.68
61.	63.74	201.	53.09
62.	77.61	202.	31.86
63.	257.43	203.	101.47
64.	64.10	204.	63.27
65.	261.65	205.	20.06
66.	107.21	206.	319.33
67.	119.50	207.	45.30
68.	32.42	208.	34.39
69.	96.91	209.	138.59
70.	236.00	210.	48.24
71.	14.76	211.	128.68
72.	57.91	212.	29.85
73.	94.13	213.	270.73
74.	65.39	214.	39.01
75.	92.01	215.	36.05
76.	215.56	216.	42.96
77.	96.87	217.	291.14
78.	143.25	218.	240.13
79.	6.16	219.	57.10
80.	46.38	220.	122.25
81.	122.34	221.	287.87
82.	58.36	222.	21.07
83.	65.51	223.	161.84
84.	15.04	224.	12.38
85.	114.48	225.	31.61
86.	181.96	226.	17.46
87.	108.58	227.	62.85
88.	6.05	228.	44.04
89.	7.28	229.	203.62
90.	211.60	230.	195.74
91.	202.51	231.	56.21
92.	15.49	232.	60.30
93.	34.46	233.	55.25
94.	183.79	234.	129.95
95.	71.28	235.	110.60
96.	145.38	236.	74.88
97.	43.26	237.	158.54
98.	149.90	238.	64.23
99.	151.90	239.	175.37
100.	70.64	240.	13.94
101.	55.13	241.	66.60
102.	283.87	242.	122.20
103.	65.42	243.	97.30
104.	168.48	244.	30.04
105.	127.59	245.	124.53
106.	187.16	246.	34.60
107.	59.00	247.	215.13
108.	96.03	248.	46.16
109.	103.92	249.	31.87
110.	23.46	250.	20.70
111.	38.07	251.	126.94
112.	152.66	252.	48.91
113.	97.94	253.	60.79
114.	61.68	254.	112.77
115.	19.92	255.	61.82
116.	51.00	256.	26.65
117.	73.28	257.	1.86
118.	72.28	258.	28.71
119.	36.56	259.	139.07
120.	130.38	260.	25.20
121.	81.91	261.	25.86
122.	50.45	262.	39.45
123.	89.87	263.	46.97
124.	85.40	264.	19.88
125.	16.09	265.	39.13
126.	85.07	266.	77.97
127.	88.84	267.	34.78
128.	55.07	268.	53.79
129.	31.97	269.	45.65
130.	197.12	270.	145.73
131.	23.30	271.	34.32
132.	118.61	272.	8.05
133.	133.22	273.	73.32
134.	34.91	274.	128.96
135.	101.29	275.	65.07
136.	135.42	276.	348.38
137.	140.87	277.	59.33
138.	45.10	278.	48.70
139.	55.89	279.	8.38

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
280.	103.04	330.	105.34
281.	34.36	331.	24.57
282.	151.73	332.	62.56
283.	89.00	333.	88.98
284.	25.48	334.	82.46
285.	37.55	336.	120.21
286.	64.68	337.	11.35
287.	15.53	338.	230.57
288.	184.14	339.	61.96
289.	23.11	340.	16.33
290.	50.96	341.	54.00
291.	24.50	342.	138.15
292.	205.92	343.	16.21
293.	27.48	344.	27.75
294.	46.10	345.	89.81
295.	167.92	346.	24.59
296.	198.97	347.	52.18
297.	21.85	348.	21.70
298.	50.41	349.	40.99
299.	51.48	350.	57.63
300.	244.12	351.	44.70
301.	89.03	352.	38.65
302.	8.91	353.	13.20
303.	48.46	354.	32.88
304.	34.31	355.	41.29
305.	59.67	356.	21.11
306.	14.26	357.	34.20
307.	27.25	358.	24.50
308.	101.73	359.	28.97
309.	33.37	360.	25.72
310.	31.50	361.	177.52
311.	16.13	363.	111.49
312.	31.28	364.	184.54
313.	16.74	365.	95.35
314.	10.92	367.	206.64
315.	16.56	369.	149.38
316.	207.70	370.	194.12
317.	87.58	371.	81.11
318.	94.43	379.	61.25
319.	21.91	380.	24.78
320.	68.27	381.	26.56
321.	99.50	384.	91.31
322.	18.24	385.	187.06
323.	44.47	388.	178.33
324.	112.81	392.	15.97
325.	40.32	393.	28.54
326.	130.50	396.	77.81
327.	29.72	400.	41.63
328.	15.26	401.	29.04
329.	15.02		

З місячних вкладок старих родів обезп. $30,436.27

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
25.	8.18	160.	8.86
26.	8.30	177.	11.89
31.	6.08	195.	5.45
34.	2.10	217.	9.01
38.	3.65	218.	1.70
56.	3.63	221.	9.00
59.	4.92	229.	2.87
61.	4.77	237.	2.36
64.	2.16	242.	3.41
65.	4.00	245.	9.49
67.	2.07	246.	1.00
84.	1.96	265.	4.69
86.	10.75	266.	5.51
87.	1.87	268.	2.24
90.	3.46	276.	5.20
91.	2.14	281.	10.47
92.	2.04	284.	1.06
97.	10.01	295.	4.35
105.	3.38	309.	4.11
106.	6.04	323.	3.83
110.	8.58	333.	1.89
129.	2.75	338.	2.04
130.	8.69	350.	1.35
131.	1.72	357.	1.70
133.	3.93	359.	3.67
142.	2.16	385.	6.29
147.	3.63		

З місячних вкладок нових родів обезп. $ 246.21

Разом від членів	30,682.48
Процент від моргечів	5,601.60
Процент від бондів	720.00
Процент з банків	2,321.05
Сплати моргечів	2,605.00
Сирітські части по бл. п.:	
Дмитро Падучак, в. 316	350.00
П. Подлужний, в. 91	200.00
Разом	$42,480.13

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

М. Ґорчинський, в. 346	1,000.00
Марія Окрепка, в. 330	250.00
Андрій Жовнір, в. 24	750.00
Іван Лесняк, в. 136	200.00
Дмитро Падучак, в. 316	500.00
Мих. Савчак, в. 341	650.00
Роман Радевич, в. 100	500.00
А. Войтановський, в. 7	500.00
Б. М. Скроцький, в. 34	500.00
Теодор Лучкович, в. 1	1,000.00
Варвара Кучірка, в 370	500.00
Петро Подлужний, в. 91	500.00

Запомоги з фонду запомогового:

Анаст. Андрусечко, в. 4	50.00
Микола Семчук, в. 14	50.00
Юрій Кипчар, в. 16	100.00
Михайло Перун, в. 123	75.00
Петро Мачужак, в. 126	75.00
Мих. Шкрабут, в. 136	75.00
Іван Цястон, в. 176	50.00
Василь Ґой, в. 169	50.00
Роман Онищук, в. 190	100.00
Іван Бончак, в. 244	100.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Олекса Козуб, в. 81	158.75
П. Снилський, в. 134 ст.	306.00
Мих. Рудавський, в. 91	98.71
Дм. Юшка, в. 217	100.00
Текля Ручинська, в. 193	109.00

Виплати з фонду адміністраційного.

Свобода за орган	3,892.50
Свобода за праці, чищене, опал і ин.	419.50
Платня гол. уряду	520.00
Ассекурація реальности	93.10
За печатки для відділів	15.55
Чищеннє рахункової машини	8.90
Гол. лікар за квартал	37.50
Видатки адмін., почта, телефон і ин.	85.61
Інвестиція готівки в моргечах	57,000.00
Разом	$70,420.12

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем міс. грудня 1926 остала	391,822.47
Прихід за січень	42,480.13
Разом	434,302.60
Розхід за січень	70,420.12
Готівка з кінцем міс. січня 1927 остає	$363,882.48

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	363,882.48
Моргечі	840,067.50
Бонди	362,001.23
Реальність	19,500.00
Друкарня	10,000.00
Разом	$1,595,451.21

Стан довжний:

Фонд посмертний	1,073,637.71
„ резервовий	250,956.85
„ запомоговий	54,938.26
„ адміністрац.	32,198.20
„ конвенційний	14,061.05
„ народний	5,686.23
„ сирітський	163,972.91
Разом	$1,595,451.21

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касіер;
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць січень 1927 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	23.18	107.	3.20
2.	13.75	108.	8.10
3.	13.35	109.	12.38
4.	2.70	110.	90
5.	6.75	112.	14.00
6.	3.35	113.	5.40
7.	26.65	114.	7.00
8.	11.25	115.	25
9.	20.48	116.	9.45
10.	3.60	118.	3.60
14.	1.80	120.	13.95
15.	7.45	121.	12.15
16.	6.10	123.	5.40
18.	9.90	124.	15.55
20.	8.80	126.	2.50
21.	4.75	127.	9.45
22.	15.75	128.	6.15
23.	2.70	130.	6.50
24.	15.30	131.	2.15
25.	1.15	132.	20.70
26.	1.15	133.	8.35
27.	2.70	135.	6.30
28.	22.75	136.	14.63
29.	14.20	137.	17.33
30.	8.10	139.	2.95
31.	24.75	140.	90
34.	15.10	142.	10.80
35.	2.95	144.	2.00
36.	50	145.	1.65
38.	23.90	146.	7.43
39.	6.07	147.	43.02
40.	2.70	148.	4.50
41.	2.55	149.	6.75
42.	9.00	153.	3.60
43.	2.50	155.	50.20
44.	20.70	156.	9.35
45.	13.27	158.	1.80
46.	50	159.	8.33
47.	2.30	160.	13.30
50.	6.10	161.	6.30
51.	1.60	162.	5.65
52.	75	163.	9.00
53.	4.95	164.	3.15
55.	6.35	165.	5.80
56.	18.90	166.	1.58
57.	7.45	167.	2.95
58.	9.50	168.	18.25
59.	13.10	170.	11.95
61.	5.18	171.	25
62.	7.40	174.	4.35
63.	27.25	175.	6.75
64.	6.55	176.	2.05
65.	30.25	177.	5.40
66.	4.28	179.	22.05
67.	13.28	181.	13.95
68.	2.50	182.	7.90
69.	4.50	183.	4.35
70.	28.58	187.	75
72.	9.00	188.	75
73.	6.98	189.	2.25
74.	3.15	191.	1.80
75.	16.00	192.	2.50
76.	26.55	193.	8.80
77.	8.55	196.	3.60
78.	2.95	197.	75
80.	5.85	198.	3.25
81.	6.70	200.	13.05
82.	5.85	201.	5.40
83.	10.80	203.	6.30
85.	12.45	204.	2.00
86.	7.65	205.	4.10
87.	14.85	206.	37.35
88.	90	207.	2.70
89.	2.05	208.	2.25
90.	32.18	209.	17.60
91.	23.20	210.	5.65
93.	2.93	211.	7.65
94.	13.50	212.	1.65
95.	7.65	213.	21.60
96.	14.20	214.	7.20
97.	4.50	217.	33.75
98.	7.00	218.	37.15
99.	21.60	219.	4.05
100.	5.65	220.	14.40
102.	25.20	221.	10.60
103.	3.85	223.	22.75
104.	20.70	224.	2.25
105.	10.35	226.	2.50
106.	4.30	227.	3.60

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
288.	5.25	298.	6.55
229.	19.60	299.	2.70
230.	18.45	300.	18.25
231.	5.85	301.	11.00
232.	4.50	302.	90
233.	25	305.	2.50
234.	27.45	306.	50
235.	4.73	307.	3.45
236.	5.00	308.	17.80
237.	15.57	309.	1.80
238.	4.50	310.	4.05
239.	15.75	312.	3.83
241.	7.65	314.	1.60
242.	10.35	316.	23.20
243.	18.70	317.	9.45
244.	2.30	320.	6.75
245.	13.00	321.	14.65
246.	3.60	323.	7.00
247.	28.65	324.	14.00
248.	3.83	326.	16.65
250.	2.70	328.	2.30
251.	13.05	330.	3.60
252.	4.10	331.	3.15
253.	2.95	332.	7.00
257.	75	333.	7.65
258.	3.85	334.	4.85
259.	19.13	336.	6.75
260.	4.96	337.	1.15
261.	2.70	338.	33.25
262.	7.20	339.	9.97
263.	5.40	341.	3.83
264.	4.50	342.	19.80
265.	2.48	343.	2.50
266.	3.15	344.	1.80
267.	3.85	345.	7.90
268.	50	346.	4.50
269.	5.40	347.	5.90
270.	18.90	350.	1.80
271.	2.25	351.	5.25
273.	4.65	352.	4.95
274.	10.13	355.	3.83
275.	6.55	357.	3.60
276.	44.80	359.	1.40
278.	8.10	360.	4.50
281.	2.48	361.	10.70
282.	20.93	363.	18.45
283.	11.25	364.	13.03
284.	3.40	365.	12.40
285.	4.50	367.	11.25
286.	75	369.	20.50
288.	20.70	370.	9.00
289.	3.15	371.	11.05
290.	1.80	379.	4.05
292.	20.25	380.	4.28
293.	1.35	384.	13.50
294.	4.72	385.	24.30
295.	15.30	388.	14.18
296.	9.00	296.	11.70
297.	2.50	401.	3.60

З місячних вкладок	2,722.62
Процент з банків	1,070.45
Разом	$3,793.07

РОЗХІД:

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	260.00
Свобода за праці	170.00
Видатки канцелярійні	13.14
Разом	$443.14

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. грудня 1926 остала	44,064.34
Прихід за січень	3,793.07
Разом	47,860.41
Розхід за січень	443.14
Готівка з кінцем міс. січня 1927 остає	47,414.27

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	47,414.27
Моргечі	46,600.00
Разом	$94,017.27

Ста довжний:

Фонд посмертний	70,644.42
„ адміністрац.	23,369.85
Разом	$94,017.27

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касіер;
Р. Слободян, г. фін. секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ